

Harvest Photography Award DE UITSLAG

115 inzendingen, een enorme variatie in kwaliteit en een jury die de knoop maar niet kon doorhakken over de vraag: welke jonge documentairefotograaf heeft de grote stad het best in beeld gebracht? En wint de HP Award 2010? | door Eduard van Holst Pellekaan

De stemming zit er goed in, deze gure winteravond op het Rotterdamse hoofdkwartier van cultuurpodium De Nieuwe Oogst. De juryleden zijn opvallend eensgezind. "Fraai, maar niets met het thema gedaan." "Vertelt geen verhaal." "Navelstaarderij." "Mooi-weerfotografie." "Slecht gefotoshopt." Maar onherroepelijk komen er inzendingen langs die getuigen van visie, ideeënrijkdom en zeggingskracht. En ook dan zijn de juryleden het eens.

Thema van de fotografieprijsvraag was 'de grote stad', misschien wel het oerthema van de documentairefotografie. Het was in het negentiende-eeuwse Londen dat de sociaal bewogen journalisten John Thomson en Adolphe Smith in 1877 de keerzijde van de urbanisatie voor het eerst vastlegden met een serie foto's van zwervers, arbeiders en andere paupers. Opschudding was het gevolg, een genre was geboren.

Waar keek de jury vooral naar? De (maximaal tien) foto's moesten een verhaal vertellen over (een aspect van) de grote stad. Ze moesten elkaar versterken en een eenheid vormen. Een goede titel vonden we ook onontbeerlijk. De invalshoek moest origineel zijn, de kijker moest worden verast en iets nieuws te zien krijgen (of juist iets bekends, maar op een nieuwe manier).

En we keken natuurlijk naar de technische kwaliteit van het werk. Zo kwamen we uit op een topvijf met heel verschillende series, wat het erg moeilijk maakte om te kiezen.

Kim Nuijen focust met *Ik/jij/wij/forensen* op de urbane woon-werkverkeerziger, die zichzelf in de publieke ruimte bewust isoleert en – zo vond een jurylid – 'in een cocon van eenzaamheid raakt'. **De leegte, anonimiteit en vervreemding van het bestaan dat honderdduizenden Nederlanders elke dag weer leiden** – sommige juryleden vonden het een eyeopener, anderen vonden dat Nuijen die leegte indrukwekkend goed had gevangen en het thema consequent had uitgevoerd.

Heel anders, maar ook indrukwekkend qua strakheid, compositie en onderwerp vond de jury *Restruimte* van Frank Penders. "Waar de locaties zo saai zijn, maken de compositie en de blik van de fotograaf het geheel toch tot een spannend visueel avontuur dat de kijker zich doet afvragen wat er allemaal zou kunnen gebeuren," sprak een jurylid bewonderend.

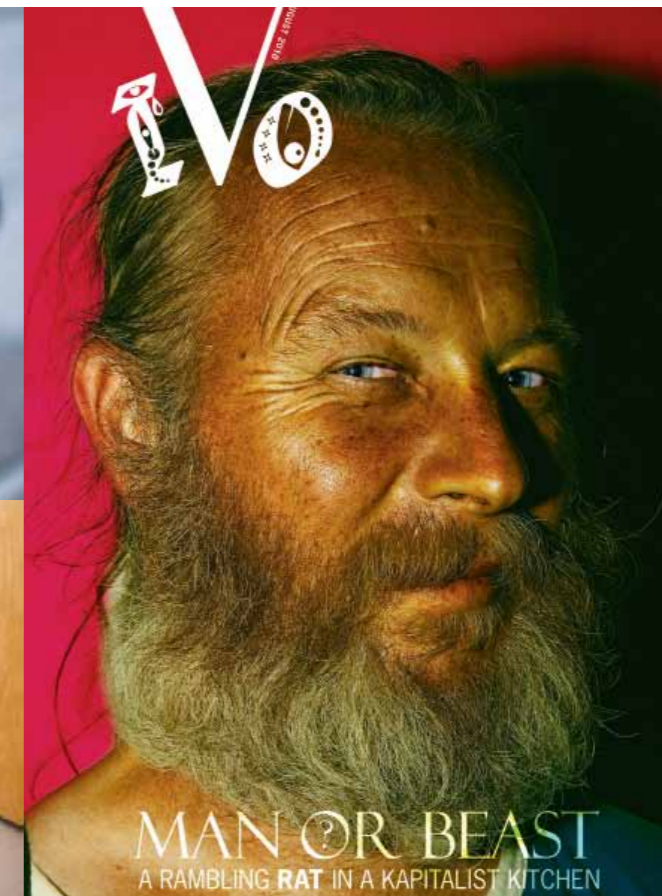
Ook de *Rambling Icons* van Semuel Souhuwat en Fahd Targuisti vielen goed. We concludeerden dat het idee om magazinecovers met daklozen te maken niet origineel is. "Maar de consequente manier waarop de makers het concept in een serie

hebben gegoten, getuigt van visie, smaak en – vooruit – originaliteit waar het de combinatie van foto/onderwerp, tekst en magazinetitels betreft."

Bezorgd om Jan Bal viel ook op. Documentairefotografie pur sang, waarin Niels Blekemolen met harde beelden en scherpe uitsneden een misstand aan de orde stelt waar hij zich zorgen om maakt: de vraag of ouderen als Jan Bal, zonder eigen sociaal netwerk, in ons zorgbestel niet van de radar verdwijnen.

Er kwamen zeker vijf inzendingen binnen met als thema 'de kraakwereld'. Alleen *Krakelingen* van Marjolein van Damme sprong eruit, omdat ze nu eens niet krakers demonstrerend op straat of koffie drinkend in afgeragde keukens laat zien. Ze maakte een evenwichtige, serene serie door te focussen op wat voor iedereen de veiligste plek van het huis moet zijn: in bed.

Na rijp beraad wonden de forensen het nipt van de restruimtes, de daklozen, Jan Bal en de krakelingen. Waarom precies? We kunnen het niet meer navertellen. Uiteindelijk zal het zijn geweest dat het zo moeilijk grijpbare gevoel prevaleerde. Hiernaast ziet u de nieuwe documentairefotografietalenten in een oogopslag. Op de volgende pagina's maakt u nader kennis met elkaar.

Harvest Photography Award

De Nieuwe Oogst en *HP/De Tijd* willen met deze prijs de fotojournalistiek stimuleren en de documentairefotografie weer zijn unieke plek geven in de gedrukte media. De jonge fotografietalenten van Nederland (niet ouder dan 28 jaar) konden zich afgelopen herfst via hpaward.nl aanmelden en maximaal tien foto's uploaden, gebaseerd op het thema 'de grote stad'. Niet alleen viel publicatie in dit kerstnummer te winnen, maar ook een bedrag van vijfduizend euro, waarmee de fotograaf zich kan toeleggen op het verder uitwerken van zijn documentaire-onderwerp en zich kan professionaliseren. Daarnaast wordt de winnaar een jaar lang vertegenwoordigd door galerie Bob Smit in Rotterdam, krijgt hij een extra tentoonstelling van nieuwe werken in de galerie en een extra tentoonstelling via Stichting Toonzaal.

Juryleden

Antoinette Laan (wethouder Kunst en Cultuur Rotterdam), Bas Vroeghe (directeur Paradox, producent van fotografie- en filmprojecten), Ayatollah Musa (fotograaf en creative director van De Nieuwe Oogst), Ruud Visschedijk (directeur Nederlands Fotomuseum Rotterdam), Teun Voeten (antropoloog en oorlogsfotograaf, werkt voor onder andere *Vanity Fair* en *The New York Times*) en Eduard van Holst Pellekaan (hoofdredacteur a.i. *HP/De Tijd*).

EN DE WINNAAR IS... Ik/jij/wij/forensen

van Kim Nuijen

Een paar jaar geleden – ze was nog niet begonnen aan de opleiding fotografie aan de Koninklijke Academie van Beeldende Kunsten (KABK) – forensde Kim Nuijen op en neer tussen woonplaats Den Haag en Amsterdam, waar ze bij een reclamebureau werkte. “Op een gegeven moment ga je je reisgenoten herkennen,” zegt ze. “Het was zelfs zo dat ik elke dag precies hetzelfde traject aflegde als een andere forens, dus inclusief overstappen en fietsroute tot aan het werk, want hij werkte twee panden verderop. En dan is het toch gek dat je nooit verder komt dan een aarzelende groet.”

Nuijen raakte gefascineerd door de forens: “Al die duizenden en duizenden mensen, elke dag gevangen in hun eigen bubbel. **Ze vormen een sociale groep, maar er is geen enkele sociale binding.** Integendeel: als forens wil je zo snel mogelijk van A naar B, zonder hinder. We zijn vooral bezig met het afbakenen van onze privacy in het publieke domein. Je isoleert jezelf. In een volle trein leg je je tas op de zitplaats naast je, want er mag niet iemand naast je komen zitten. Je kijkt snel weg als je blik die van iemand anders kruist. We zijn in de publieke ruimte massaal in onszelf gekeerd. Vertraging is onze enige bron van verbroedering.”

Ze was zelf niet anders dan haar medeforensen, vertelt ze. “Maar ik wil mensen met deze serie wel een spiegel voorhouden. En tegelijkertijd is het natuurlijk een pleidooi om meer open te staan voor elkaar.”

Kim Nuijen zit in haar afstudeerjaar aan de KABK, met als afstudeerthema ‘privacy in het publieke domein’. Daarnaast geeft ze fotografieles in het Koorenhuis in Den Haag. “Met het prijzengeld kan ik nieuwe apparatuur kopen, en ik kan het ook gebruiken om van mijn afstudeerserie een echt boek te maken en mijn onderzoeksgebied uit te breiden. Ik kan nu een grotere stap maken. Geweldig is dat!”

kimnuijen.blogspot.com

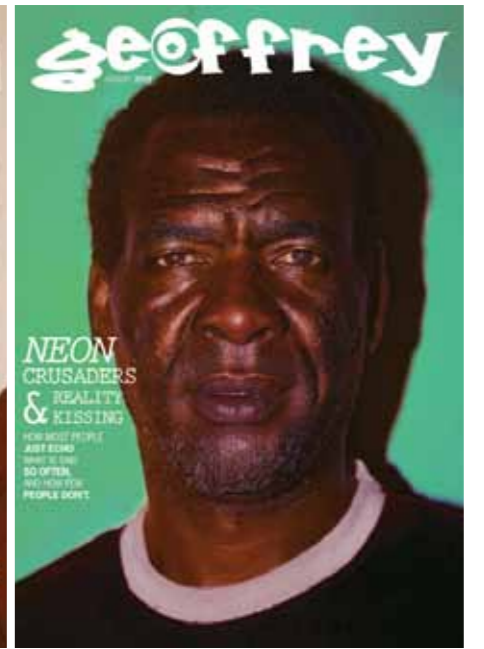
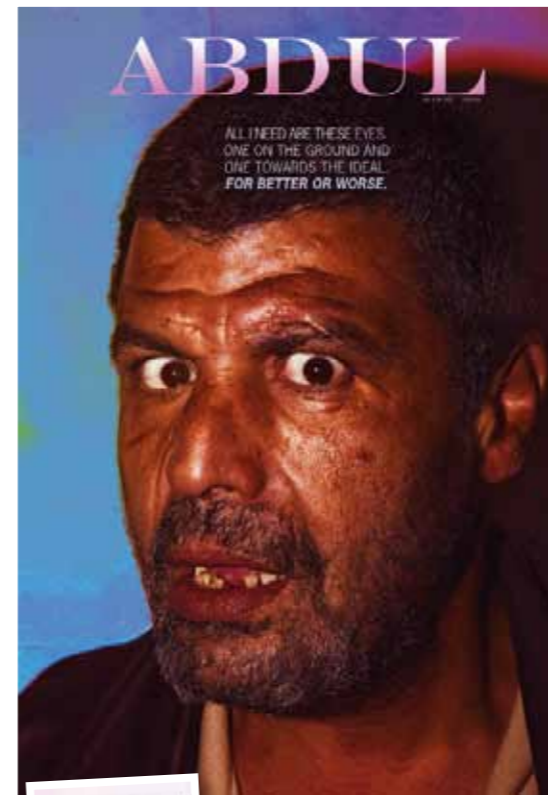

Restruimte

van Frank Penders

Ik ben geïnteresseerd in plekken: ik heb een fascinatie voor de ruimte om ons heen en hoe we die vormgeven. Het zal geen toeval zijn dat ik hiervoor bouwkunde heb gestudeerd. Voor mijn afstudeerproject aan de KABK was ik in België op zoek naar plekken waar Vlamingen en Walen, die verder in aparte werelden leven, samenkomen. En en passant viel me op dat er in België nog zo veel plekken zijn die daar heel gewoon zijn, maar die wij in Nederland bijna niet meer kennen: **restruimte – plekken die overblijven, waar het bestemmingsplan geen vat op heeft gekregen.** Toch, als je er naar gaat zoeken, vind je ze ook in de Nederlandse steden nog. Eén foto uit de serie is genomen in Den Haag, de andere negen vond ik in een straal van drie kilometer rond Rotterdam Centraal. Heb ik een waardeoordeel over restruimte? Enerzijds zijn het vaak wat je noemt stomme plekken. Anderzijds: dat ze überhaupt bestaan, heeft een zekere charme. Ik weet het niet. Ik volg mijn fascinaties. Eerst maar eens kijken, vinden en vastleggen. Wat het allemaal betekent, komt nog wel.”

frankpenders.com

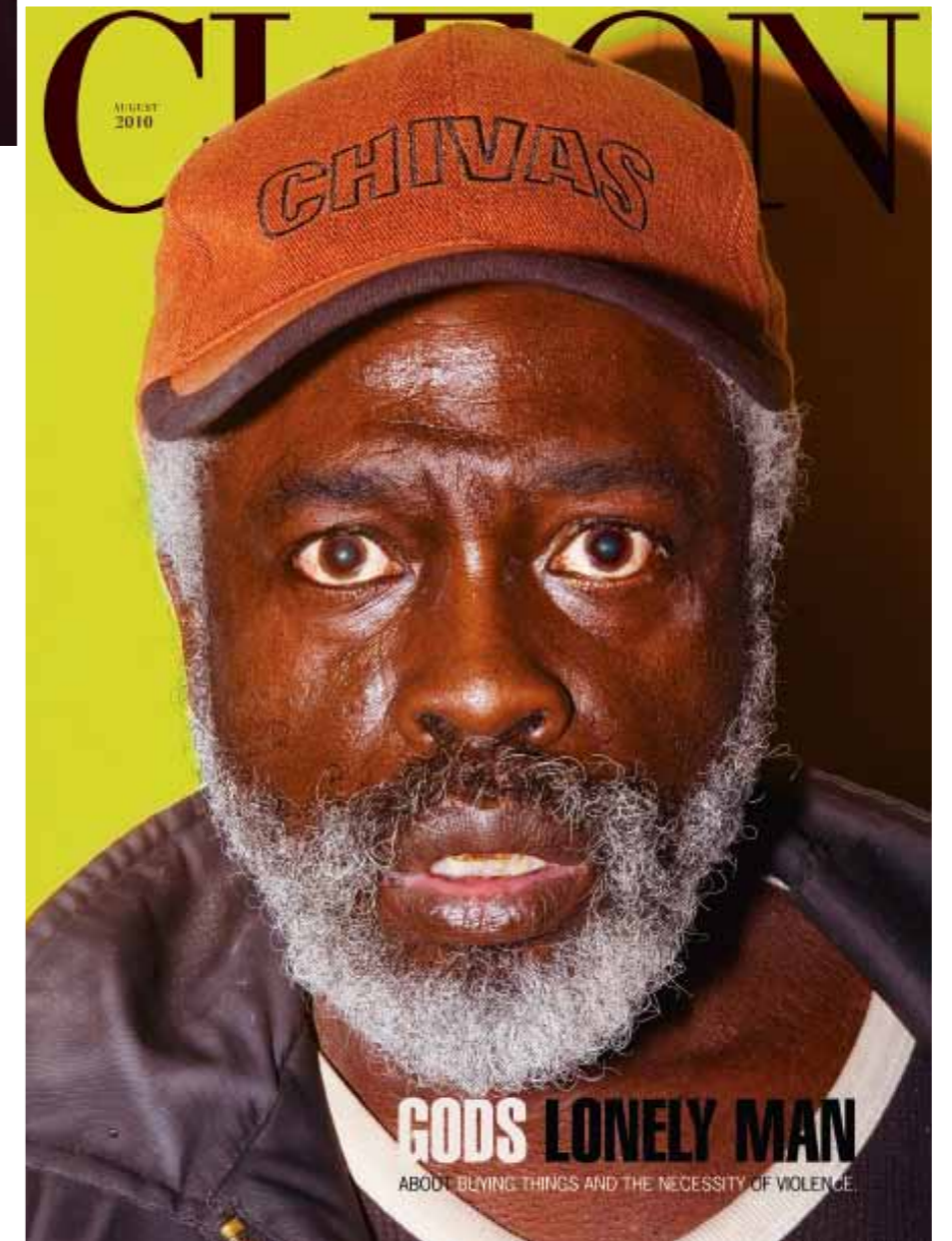

Rambling icons

van Semuel Souhuwat en Fahd Targuisti

Souhuwat: “We hebben het commerciële concept van het *personality magazine* opgepakt en gebruikt om nu juist niet die BN’er in de schijnwerpers te zetten, maar die anonieme persoon die op straat leeft. We willen zo het winkelende publiek, de mensen die een ‘gewoon’ burgerlijk bestaan leiden, in contact brengen met een wereld die ze niet kennen, waar ze bang voor zijn. We hebben vooral ’s nachts gewerkt. **Het was niet altijd gemakkelijk om met deze mensen in contact te komen en met ze te werken.** Je wordt niet altijd met open armen ontvangen. Begrijpelijk. Maar als je dan echt contact krijgt, is het geweldig. Je leert over hoe het is om te leven met bijna niets. Achter het drugsgebruik gaan veel pijn en verdriet schuil. De puurheid van deze mensen fascineert. Ik hoop dat je door deze serie ook kunt reflecteren op je eigen burgerlijke leven – dat is niet negatief bedoeld. Maar dat je nadenkt over vragen als: hoe houd je je gezin bij elkaar? Hoe bereik je saamhorigheid? Deze serie wil een brug slaan tussen twee gescheiden werelden.”

semuelsouhuwat.com

Bezorgd om Jan Bal

van Niels Blekemolen

‘Deze serie heb ik gemaakt om iets aan te kaarten. Ik maak me zorgen om misstanden in de zorg. Om mensen als Jan Bal, die geen sociaal netwerk hebben en uit het zicht dreigen te verdwijnen. Het idee achter waardegedreven ondernemen is dat de zorginstelling goede zorg levert, want doet-ie dat niet, dan huurt de cliënt hem niet meer in. Maar mensen als Jan Bal zijn helemaal niet in staat die rol van kritische zorgconsument te spelen. Om hoeveel mensen gaat het? Ik denk dat er te weinig toezicht is op onze zorgbehoevenden en ouderen. Mijn vraag is of dit wel het systeem is dat we willen.

“Ik heb deze serie eerder in eigen beheer in krantvorm uitgegeven. Zo heb ik de landelijke media bereikt en links en rechts de discussie aangewakkerd. Dat ik hiermee het systeem niet kan veranderen, die illusie heb ik niet. Maar toch: er gebeurt wel iets. Momenteel bereid ik samen met andere studenten de expositie *Storing* van de KABK voor, die op 7 januari opent. Het thema: ‘crisis.’”

[nielsblekemolen.nl / storingdenhaag.nl](http://nielsblekemolen.nl/storingdenhaag.nl)

Wat doet De Nieuwe Oogst?

Net als veel andere culturele instellingen kijkt HP Award-initiatiefnemer De Nieuwe Oogst (DNO) bezorgd naar de kabinetsplannen om te bezuinigen op de kunst- en cultuursector. Je kunt zeggen dat het Rotterdamse cultuurpodium in de hoek zit die door tegenstanders van zogenoemde linkse hobby's met argwaan wordt bekeken. DNO bestaat om de kunstzinnige talenten van de grootstedelijke jeugd van Rotterdam te stimuleren en ontwikkelen, en die jeugd is nu eenmaal zeer multicultureel. Om het 'nog erger' te maken: DNO stimuleert niet alleen dat de jeugd van Rotterdam zich bekwaamt in de kunsten, maar wil met haar exposities, competities, *showcases*, festivals en literaire projecten ook bewerkstelligen dat deze jongeren actieve, betrokken

deelgenoten van de samenleving worden. Is dit niet weer zo'n goedbedoelingsinstituut dat veel belastinggeld opslurpt en in de praktijk geen deuk in een pakje boter slaat? Daar lijkt het niet op. Neem *Dagboek Charlois*, een prachtig vormgegeven boek met opvallend goede gedichten, verhalen en foto's, onder begeleiding van Rotterdamse schrijvers en fotografen gemaakt door zeventien jongeren uit deze gemarginaliseerde wijk. Een van deze jongeren debuteert in januari in een tentoonstelling in het Nederlands Fotomuseum in Rotterdam. DNO koppelde ook migrantenvrouwen met specialistische kennis van oude weeftechnieken aan jonge designers om gezamenlijk nieuwe producten te ontwerpen die vervolgens werden geëxposeerd. Inmiddels is er belangstelling om

ze daadwerkelijk in productie te nemen. De HP Award is net zo resultaatgericht. Jong talent wordt geprikkeld en uitgedaagd met een prijsvraag met een helder thema. Dat leverde 115 inzendingen op, waarvan er tien aan de zware criteria van de professionele jury voldeden. De prijs – vijftienduizend euro om verder te professionaliseren, publicatie in dit blad, twee tentoonstellingen en een jaar vertegenwoordigd worden door een Rotterdamse galerie – brengt de winnaar een serieuze stap verder in zijn ontwikkeling. *HP/De Tijd* komt in contact met nieuwe getalenteerde fotografen, de lezer gaat daar de komende tijd van profiteren. DNO haalt haar doelstellingen. Iedereen wint. De Nieuwe Oogst is goed bezig. Op naar de Harvest Photography Award 2011!

Krakelingen

van Marjolein van Damme

Ik was al heel lang op zoek naar woonruimte in Amsterdam en kreeg toen de kans om in een kraakpand in de Pretoriusstraat te gaan wonen. Dat vond ik heel spannend. Van huis uit ben ik geen kraker. Mensen hebben een voorgeprogrammeerd beeld van krakers. Ik had dat ook. Maar ik voelde me er na verloop van tijd erg veilig. In dit huis wonen heel lieve mensen. Ze koken voor daklozen, ze hebben een weggeefwinkel, organiseren filmavonden. De zachtheid en veiligheid die ik heb ervaren in de tijd dat ik daar woonde, wilde ik vastleggen. En welke plek leent zich daar beter voor dan die ene plek waar je je veilig voelt en slaapt? Dat ik dit hoge camerastandpunt kon innemen, was te danken aan een van die typische voordelen van kraakpanden: ze hebben geen verlaagde plafonds.

“Momenteel werk ik aan een serie van winkels of plekken die nog precies zijn als vijftig jaar geleden, maar die op het punt staan te verdwijnen. Daar zijn er nog best veel van.” | marjoleinvandamme.com

(advertentie)

Luxe wereldreizen
Jeugd vakantieweken

Altijd een gratis huurauto.

NU AL BOEKEN
VOOR ZOMER 2011

Gratis annuleringsverzekering.

Azië, Australië
en Afrikareizen

www.expertreizen.nl